

Våga ta debatten för ett Sverige för oss alla!

Myter, halvsanningar
och felaktigheter – här är
fakta om invandring.

Oss alla

Kring invandring cirkulerar många myter, halvsanningar och felaktigheter. Det bidrar till fördomar, främlingsfientlighet, intolerans och rasism.

Sveriges relativt höga invandring har gått hand i hand med en bra ekonomisk utveckling. Invandring leder till ökad export och ökat stöd för välfärdsstaten. Det visar nya rapporter av tankesmedjorna Reforminstitutet och Arena Idé, som har gjort en sammanställning av aktuell forskning kring invandring och dess effekter på uppdrag av Oss alla och Postkodlotteriet. I rapporterna bemöts fördomar med fakta genom att besvara några av de vanligaste påståendena om invandring.

EKONOMISKA PÅSTÅENDEN

”Invandring utgör en förlust för mottagarländerna”

Det finns ett antal aktuella internationella studier som visar på positiva tillväxteffekter av invandring. För svensk del finns få studier gjorda, men en internationell studie uppskattar att Sverige utan invandring skulle se drygt 3 procent lägre löner på arbetsmarknaden.

Detta visar att det är ett alltför snävt perspektiv att bara fokusera på de statsfinansiella effekterna av invandring när det gäller att besvara frågan om hur ett lands ekonomi påverkas av invandring. De bredare tillväxteffekter som invandringen kan ge upphov till riskerar då att missas. Dessa effekter uppkommer bland annat av att invandring kan bidra till ökad export, ökad specialisering på arbetsmarknaden samt motverka

kompetensbrist och mer allmän arbetskraftsbrist.

I Sverige beviljades till exempel 10 451 dataspecialister arbetstillstånd under åren 2009-2012. Invandring kan på så sätt fungera som en buffert på arbetsmarknaden och bidrar till att Riksbanken kan hålla lägre ränta när toppar i arbetskraftbrist undviks.

Drygt en tredjedel (36,6 %) av samtliga invandrade i Sverige har en eftergymnasial utbildning, vilket är ungefär samma andel som befolkningen i sin helhet (36 %).

Personer med utländsk bakgrund leder 13 % av Sveriges befintliga småföretag. Var femte företag som startades 2012 leddes av en person med utländsk bakgrund. Företag som drivs av invandrade har något högre tillväxt än företag i allmänhet.

Bland bagare och konditorer är 41 procent invandrade från länder

utanför EU och Norden. 34 procent av hotell- och kontorsstädarna är det också. Bland universitetslärare är 25 procent utrikes födda och för läkare är siffran 31 procent. Den stora delen utlandsfödda läkare minskar en del av den läkarbrist som länge varit ett problem i Sverige.

Forskningen visar att invandring bidrar till ökad export. Även på nationell nivå går det att se positiva effekter av invandring. Sverige handlar mer med stora invandrarländer. En tioprocentig ökning av antalet invandrade från ett land går att relatera till en sexprocentig ökning av exporten till samma land.

Sveriges invandring ger alltså svagt positiva effekter på ekonomisk tillväxt. Effekterna tycks kunna bli betydlig mer positiva om invandrings-, integrations-, samt arbetsmarknads- och tillväxtpolitiken utformas rätt. Det finns dessutom teorier om att öppna och toleranta samhällen är mer uppfinningsrika, och Sverige ligger också i topp i flera internationella index över innovationsklimat.

”Invandring innebär en stor belastning på statsbudgeten”

Generellt är de statsfinansiella effekterna av invandring små och de påverkas i hög utsträckning av hur väl arbetsmarknaden tar emot invandrade. Det bekräftas både av svensk

forskning och av en analys gjord av OECD. Den statsfinansiella effekten uppskattas till under en procent av BNP och huruvida den är positiv eller negativ beror på invandringens storlek, ålderssammansättning och integration på arbetsmarknaden. OECD lyfter dessutom fram Sverige som ett av de OECD-länder som skulle vinna mest på ett ökat arbetsmarknadsdeltagande bland invandrade. Om invandrade hade samma sysselsättningsgrad som inrikesfödda skulle landets BNP öka med 0,5 procent.

”Alla utrikes födda som kommer till Sverige lever på bidrag”

En stor del av dem som invandrar till Sverige kommer för att arbeta eller studera – många får uppehållstillstånd på grund av de har ett arbete i Sverige. Sysselsättningsgraden bland utrikes födda män som bott i Sverige i minst 16 år och med asyl som grund för uppehållstillstånd är över 70 %. En ny svensk studie visar att utrikes födda inte har högre risk att hamna i bidragsberoende än inrikes födda. Studien visar dessutom på en positiv utveckling över tid: sannolikheten att utrikes födda tar emot socialbidrag minskar ju längre tid de bott i Sverige.

Sveriges officiella statistik tenderar att underskatta sysselsättningsgraden bland invandrade. Orsaken är att flera

personer som är registrerade som bosatta i Sverige har flyttat ut igen utan att anmäla det till Skatteverket.

Men det tar fortfarande alltför lång tid för nyanlända flyktingar att komma in på arbetsmarknaden. Att invandrade inte får de arbeten de är kvalificerade för – eller inget arbete alls – kan i delar förklaras med bristande språkkunskaper och bristande kunskaper i specifikt humankapital, liten eller ingen ingång till informella nätverk, men även diskriminering. Forskningen är tydlig i detta fall: att arbetssökande sorteras efter sina namn är väl känt och har belagts många gånger.

”Invandringen leder till lönedumpning och invandrarna tar jobben från svenskar”

Invandringen tycks ha liten eller obetydlig effekt på inföddas löner och arbetslöshet, enligt internationell forskning. Forskning pekar på att effekten av invandring är större på utrikes födda än den totala befolkningen och särskilt individer med bristande språkkunskaper och bristande tillgång till informella nätverk. En ny svensk studie visar att flyktinginvandringen inte har påverkat inrikes föddas möjligheter på arbetsmarknaden, däremot har den haft negativa effekter för

sannolikheten att tidigare invandrade från låg- och medelinkomstländer har ett arbete. En studie av amerikansk tillverkningsindustri visar också att infödd arbetskraft inte hotas av en ökad invandring. Tvärtom innebär en enprocentig ökning av andelen invandrade inom en bransch en ökning med närmare fyra procent av den totala sysselsättningen.

PÅSTÅENDEN OM KRIMINALITET

”Invandringen har lett till en våg av kriminalitet”

Majoriteten utrikes födda begår aldrig brott, precis som majoriteten inrikes födda. Det är människor med mindre resurser i mer utsatta situationer som begår flest brott. En mycket aktuell svensk studie visar att utrikes födda och deras barn är överrepresenterade i brottsstatistiken men om man tar hänsyn till socioekonomiska faktorer som utbildning och inkomst, samt bostadssegregation under barndomen så försvinner brottsgapet helt för kvinnor och till mycket stor del för män. Överrepresentationen bland utrikes födda i brottsstatistiken kan till viss del bero på att individer med utländsk bakgrund diskrimineras i flera av rättskedjans led. Det går därför inte att säga att invandringen i sig har lett till en våg av kriminalitet. Om oron gäller ökad kriminalitet i samhället så bör fokus riktas

mot de faktorer som kan påverka sannolikheten att en individ begår brott som t.ex. utbildning, inkomst och bostad.

PÅSTÅENDEN OM INTEGRATION OCH IDENTITET

”Sverige kan inte ha ett socialt skyddsnät och samtidigt välkomna alla”

Det går att kombinera ett samhälle med omfattande sociala skyddsnät och en öppen migrationspolitik. Länder med omfattande sociala skyddsnät har ofta lättare för att öppna upp för mer invandring än länder med svagare skyddsnät. Det har att göra med att länder med ett omfattande socialt skyddsnät också ofta har en mer reglerad arbetsmarknad. Sverige kan ses som ett exempel på ett sådant land.

”Solidaritet kräver likhet”

Det här är ett argument som används i den nationalistiska retoriken. Tankegången är att människor behöver kunna identifiera sig med andra för att vara solidariska och till exempel vilja betala skatt. Men solidaritet kräver inte likhet. Internationell forskning visar att det går att bygga samhällen med stor mångfald, där människor samtidigt är beredda att bidra till det gemensamma. Människor i länder med stor etnisk mångfald identifierar sig inte mindre med sitt

land än människor i mindre etniskt mångfacetterade länder. Utöver detta så uttrycker inte människor som tillhör etniska minoritetsgrupper en lägre grad av nationell tillhörighet än människor som tillhör majoritetssamhället. Det finns alltså inget direkt samband mellan invandring och minskad solidaritet.

”Invandrare måste vara beredda att assimilera* sig”

Invandrades band med sina ursprungsländer kan underlätta integrationen i värdlandet. Människor som identifierar sig med och upprätthåller band till mer än ett land har tillgång till värdefulla resurser och dessa resurser kan underlätta invandrares integration. Invandrades band skapar även utbyte av såväl varor som information och värderingar.

”Sverige är på väg att bli ett muslimskt land”

De senaste åren har nationalistiska partier i hög grad skiftat fokus till främlingsfientlighet riktad mot muslimer. Det är vanligt att sedvänjor uppfattas som en del av en religion även om sederna inte har något med religionen att göra. Den muslimska kulturen sägs i större utsträckning än alla andra kulturer vara negativt inställd till kvinnor, till jämställdhet och homosexualitet. Detta trots

att rättigheter för kvinnor – och än mer för homosexuella – är relativt nyligen vunna efter en lång kamp, som inte kan sägas vara avslutad, även i Sverige. Ingen tro är oföränderlig och att identifiera sig som muslim kan betyda väldigt många saker. Religiös tillhörighet kan underlätta integrationen på många sätt, till exempel genom att en kyrka, moské eller tempel fungerar som en mötesplats i det nya landet. Den religiösa lokalen blir en naturlig samlingsplats för att lära känna människor och knyta kontakter.

”De flesta så kallade flyktingar är egentligen ekonomiska migranter”

Forskningen visar att geografisk närhet och mänskliga band är avgörande för vart asylsökande söker sig. De allra flesta flyktingar flyr över närmaste gräns. Det är bara en bråkdel av världens flyktingar som tar sig till europeiska länder som Sverige. Många av dem som kommer till Sverige i dag 2014 flyr från konflikten i Syrien. Människor har också flytt från länder som Irak, Afghanistan och Somalia. Alla dessa länder har drabbats hårt av krig och konflikter.

OM RAPPORTERNA: Tankesmedjorna Reforminstitutet och Arena Idés analys utgår från regeringens lista över vanliga påståenden om invandrare och invandring. Rapporterna syftar till att bemöta utvalda påståenden med internationell empirisk forskning. Studierna utfördes i januari 2014.

OSS ALLA är ett initiativ startat av fem individer – Jan Scherman, Katrin Ludvigsson, Ingela Edlund, Navid Modiri och Anna Ryott – som tror på mångfald och allas lika värde. Vi är ett politiskt och religiöst obundet nätverk av människor som med fakta, empati och respekt vill visa vägen till ett Sverige för oss alla. Huvudsyftet med Oss alla är att med ett nationellt upprop markera stödet för mångfald och allas lika värde. Här kan du också ta debatten för ett Sverige där mångfald är en styrka.

STIFTELSEN TESKEDSORDEN är samarbetspartner till Oss alla.

POSTKODLOTTERIET har finansierat rapporterna inom ramarna för Hela Sverige – för Mångfald och Tolerans med syfte att bidra till ett öppnare och mer tolerant samhälle och näringsliv, lett av Margot Wallström.

FÖR YTTERLIGARE INFORMATION: info@ossalla.nu

RAPPORTERNA I SIN HELHET går att ladda ned på www.ossalla.nu, www.mangfaldframgang.se och www.teskedsorden.se

**Våga ta debatten för
ett Sverige där mångfald
är en styrka.**

Skriv under uppropet för
ett Sverige för oss alla.

www.ossalla.nu